

MARKEDSVURDERING FOR LANDBRUGSPRODUKTER

Juni 2019

MARKEDSUDSIGTER FOR LANDBRUGSPRODUKTER

Indhold	Side
INDHOLD OG SAMMENDRAG	2
MARKEDSVURDERING FOR LANDBRUGSPRODUKTER	3
Landbrugets bytteforhold	3
Mælkemarkedet	3
Markederne for svine- og oksekød	4
Afgrødemarkederne	5
Gødning, bekæmpelsesmidler, brændstof mv.	6
Renter	6
PRISFORVENTNINGER	7
DEFINITIONER	8

SAMMENDRAG

2019 – eksplosive svinepriser

Efter et usædvanligt 2018 præget af tørke og meget lave svine- og minkpriser, er priserne på svinekød eksploderet. Minkpriserne er fortsat lave, mens prisen på de største af de øvrige landbrugsprodukter ligger nær eller tilnærmer sig prisen i et "normalår".

Prisen på mælk ligger pt. stabilt på et niveau lidt over prisen i et "normalår". Der er tilnærmelsesvis balance mellem produktion og forbrug på det globale mælkemarked. Den omtrentlige balance i mælkemarkedet ventes at fortsætte i resten af 2019, hvorfor prisen forventes nogenlunde stabil på det nuværende niveau.

Prisen på svinekød og smågrise steg eksplosivt i foråret efter et kraftigt cyklisk dyk i 2018. Afrikansk svinepest har ramt Kina og andre asiatiske lande hårdt, hvilket har medført et stort behov for importeret svinekød. Effekten fra svinepest ventes at medføre høje priser året ud og langt ind i 2020. Sammen med sivede foderpriser vil det forbedre svineproducenternes økonomi kraftigt i 2019 og 2020.

Prisen på korn steg kraftigt i 2018 som følge af tørken og vanskelige produktionsvilkår i Sortehavsregionen, der begrænsede produktionen. På trods heraf er der fortsat store kornlagre, hvilket har medført sivede kornpriser, og med ny høst ventes priserne at nå ned på niveauet i et "normalår".

De største **usikkerhedsfaktorer** med potentiale til at ændre markedsvurderingen anses pt. at være Kinas import af fødevarer, handelskrig, udbredelse af svinepest i EU, dollarkursen, vejret og et hårdt "Brexit".

Publikationen er udarbejdet af:

Erhvervsøkonomisk chef Klaus Kaiser (Sektor, ansvh.)	Seniorkonsulent Nikolaj Kleis Nielsen (Svin)
T +45 8740 5175	T +45 8740 5154
M +45 2013 5175	M +45 3035 0316
E kak@seges.dk	E nikn@seges.dk
Konsulent Arne Munk (Mælk)	Seniorkonsulent Ove Lund (Afgrøder)
T +45 8740 5240	T +45 8740 5479
M +45 2334 7369	M +45 2026 6121
E arm@seges.dk	E ovl@seges.dk

Næste ordinære udgave af Markedsvurdering for landbrugsprodukter udkommer sept./okt. 2019.

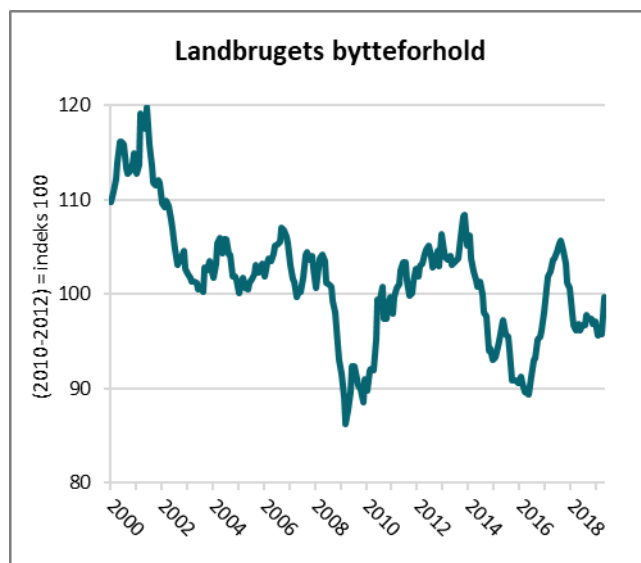
MARKEDSVURDERING FOR LANDBRUGSPRODUKTER

Landbrugets bytteforhold

Landbrugets bytteforhold er afgørende for landbrugets konjunkturer og indkomst.

Det samlede bytteforhold for landbruget faldt i 2018, men blev afløst af en stabilisering i slutningen af året. Det skyldes primært en positiv udvikling i planteproducenteres bytteforhold.

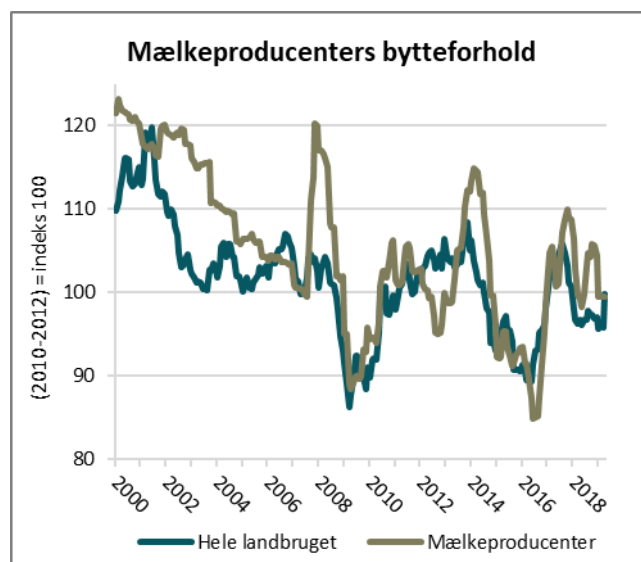
I 2019 er landbrugets samlede bytteforhold steget pænt fra starten af året, på grund af kraftigt stigende svinepriser. Resten af 2019 ventes bytteforholdet fortsat at stige, anført af svineproducenteres bytteforhold, mens mælkeproducenteres bytteforhold ventes nogenlunde stabilt, og planteavlernes at falde lidt.

Mælkemarkedet

Mælkeproducenteres bytteforhold har kredset om et neutralt niveau gennem 2018, dog med en svag tendens til fald op imod årsskiftet. I 2019 forventes bytteforholdet at forblive på et nogenlunde neutralt niveau.

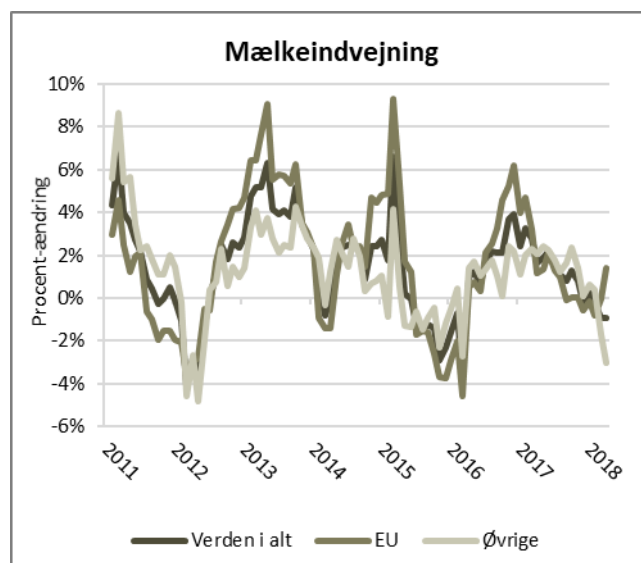
Mælkemarkedet er generelt set tæt på balance på nuværende tidspunkt. Globalt set er væksten i mælkeproduktionen aftaget lidt i forhold til sidste år, og ligger nu lidt under væksten i efterspørgslen efter mælk. De store eksportlande udviser enten nogenlunde uændret produktion eller fald i forhold til sidste år.

Samlet set ligger de europæiske mælkeindvejninger omtrent på samme niveau som sidste år. Det dækker dog over stærk vækst i Storbritannien, Irland og Danmark og faldende produktion i Frankrig, Holland og Tyskland.

De store EU-lagre af skummetmælkspulver er blevet nedbragt. Lagrene blev bygget op gennem interventionsopkøb i 2015 og 2016. EU ønskede på daværende tidspunkt at understøtte mælkeprisen, der faldt kraftigt på grund af Ruslands importforbud mod fødevarer fra blandt andet EU samt ophævelsen af mælkekvoterne, der medførte øget mælkeproduktion.

Gennem 2018 blev der solgt ud af EU-lagrene, så der nu kun resterer en ganske beskedne mængde. Lagernedbringelsen understøtter priserne på samme måde som en nedgang i produktionen, da det reducerer det samlede

udbud af mælkeprodukter.

Importen af mælkeprodukter er især stor i Kina og Sydøstasien, og vokser stabilt i store importlande som Mexico og Japan.

Den omtrentlige balance i mælke markedet ventes at fortsætte i resten af 2019, hvorfor der forventes en nogenlunde stabil mælkepris i nærheden af prisen i et "normalår". Også efterspørgslen forventes at stabil med en vækst i omegnen af 1 – 2 procent pr. år.

De største usikkerhedsfaktorer er Kinas import, som undertiden viser store udsving, samt et eventuelt hårdt "Brexit".

Markederne for svine- og oksekød

Svinekød. Efter det markante fald i svineproducenternes bytteforhold i 2018, er bytteforholdet steget eksplosivt i første halvår 2019. Det er et resultat af især stigende svinepriser, men også stigende foderpriserne, som fortsat ventes at falde frem mod høst 2019. Bytteforholdet forventes at stige yderligere i løbet af 2019.

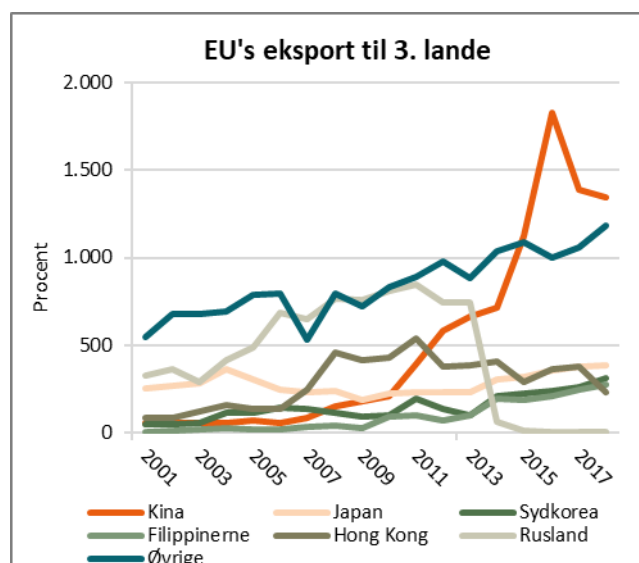
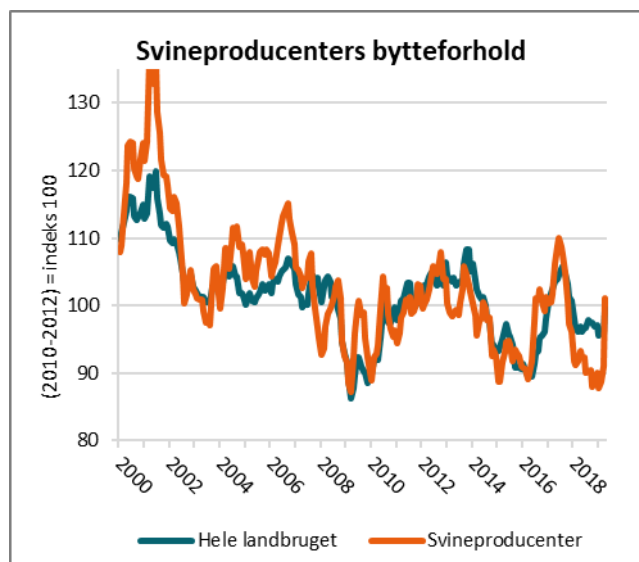
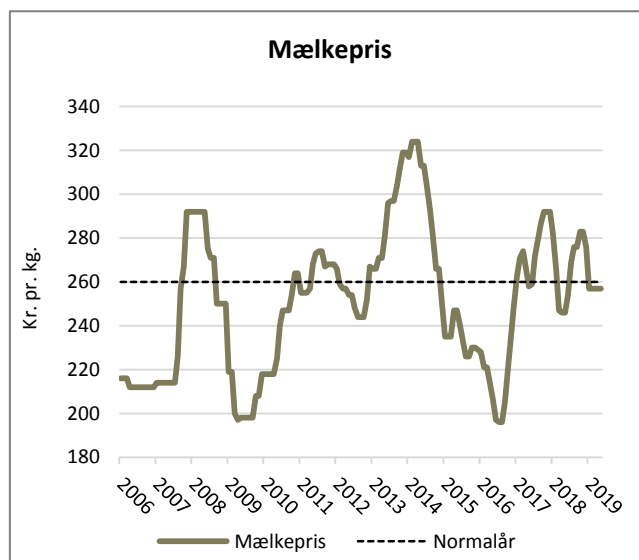
Prisen på svinekød er pt. styret af Kinas efterspørgsel efter svinekød. Det stadig stigende problem med svinepest i Kina og andre asiatiske lande har medført en kraftig nedgang i landenes egen produktion af svinekød og stigende efterspørgsel på de internationale markeder.

Frihandelsaftalen mellem EU og Japan ventes ligeledes at bidrage til stigende eksport fra EU til Japan i løbet af 2019.

Noteringen på svinekød er steget med ca. 3 kr. på blot 3 mdr., og på grund af en forventning om en fortsat solid efterspørgsel efter svinekød resten af 2019 og i 2020, forventes også et højt prisniveau i 2019 og 2020.

På grund af den eksplosive prisstigning opjusteres prognosen for 2019 med ca. 1,2 kr. pr. kg. I 2020 ventes den gennemsnitlige notering at ligge lidt højere end i 2019, primært som følge af en lav pris i 1. kv. 2019.

Efterspørgslen efter markedsbaserede smågrise er normalt højest i de første to kvartaler, hvor slagtesvineproducenterne, særligt i Tyskland og Polen, efterspørger grise, som vil være klar til slagteriet i den normale høj-

prisperiode i sommermånederne.

Aktuelt er markedspriserne særdeles høje og med udsigt til fortsat høje noteringer på slagtesvinekød hen over vintermånederne spås det normale sæsonmæssige fald i de markedsbaserede priser at være relativt afdæmpet i 2019/2020.

De største usikkerhedsfaktorer for svineprisen er niveauet af Kinas import, en yderligere udbredelse af af svinepest i EU samt en eventuel hård "Brexit".

Oksekød. 2019 har indtil videre fulgt slagteniveauet fra 2018. I årets første fem måneder er der i alt blevet slagtet 179.586 dyr i Danmark, hvilket blot er 0,6 pct. færre end samme periode sidste år. På prissiden viser resultaterne fra 1. kvartal 2019 et fortsat fald på tværs af kategorier.

Generelt har priserne været faldende siden 2. kvartal 2018. 2018 var et år med mange slagtninger, og det bliver interessant, om niveauet i 2019 fortsat vil følge 2018. Der er dog mulighed for, at vi vil se færre slagtninger som naturlig følge af den større produktion sidste år.

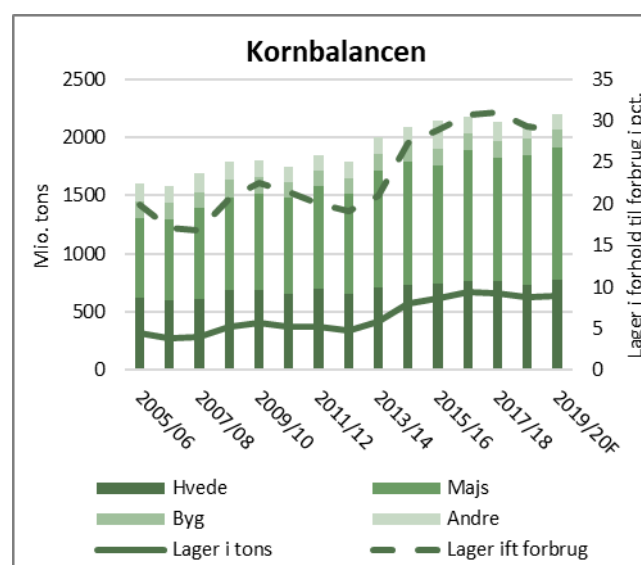
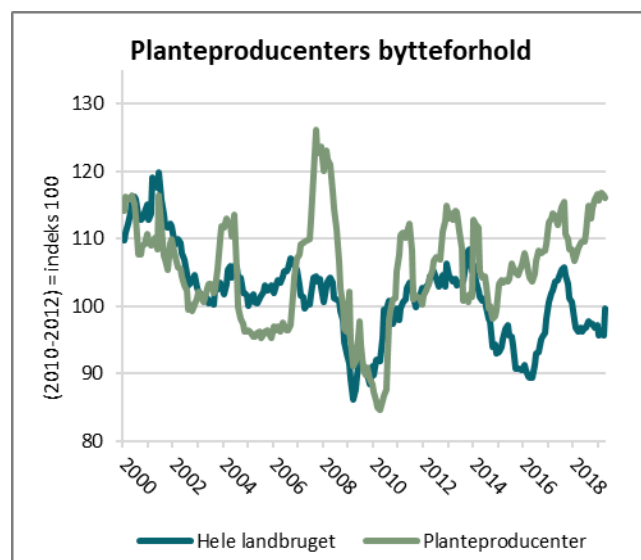
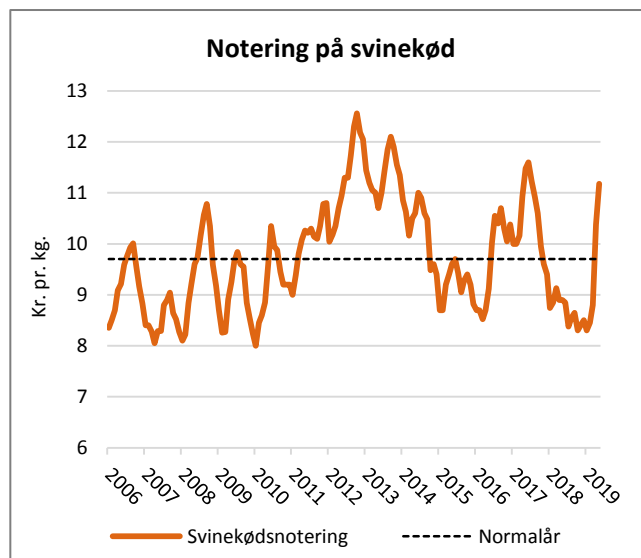
Afgrødemarkedene

Planteproducenternes bytteforhold steg pænt i 2018 i takt med generelle prisstigninger på afgrøder. Hovedårsagen var lavere produktion under tørken i Nordvesteuropa og vanskelige produktionsvilkår i Sortehavsområdet, som er en af de største kornproducerende regioner. I 2019 er bytteforholdet i første omgang stagneret, og med ny høst ventes et fald i bytteforholdet.

På trods af de vanskelige produktionsvilkår i 2018 er de globale **kornlagre** fortsat store. Markedet er således fortsat velforsynet med korn. Medvirkende hertil er en meget stor produktion og eksport af majs ud af USA, som delvist kan erstatte korn som foder.

Kornbalancen viser et lille fald i lagerbeholdning i forhold til forbruget i 2018/2019, men niveauet er fortsat højt. I 2019/2020 ventes forholdet at stige igen, hvilket giver et pres nedad på priserne.

Kornpriserne ventes derfor at falde i løbet af 2019, og med ny høst forventes priserne at nå ned på et mere "normalt" niveau.

Sojaprisen ligger pt. på et relativt lavt niveau. På trods af en nedjustering af lagrene og at der i år tilsås relativt større arealer med soya, hvor der konverteres fra majs, vil lagrene fortsat være store. Det ventes at holde priserne nogenlunde uændrede på et lavt niveau i 2019.

Rapsprisen ligger meget konstant på et forholdsvis lavt niveau. Der er ikke umiddelbart tegn på prisstigning på kort sigt, da der er et stort udbud af konkurrerende vegetabiliske olier, især palmeolie, og der vil gå et stykke tid før lagerbeholdningerne er reduceret tilstrækkeligt. Der ventes derfor fortsat lave priser på mellemlangt sigt.

De største usikkerhedsfaktorer for de store globalt handlede afgrøder er dollaren, vejret i de store producentlande samt handelsmæssige restriktioner.

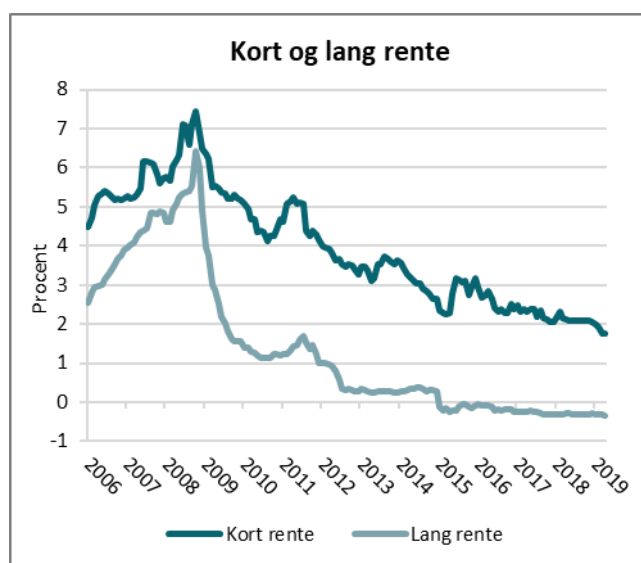
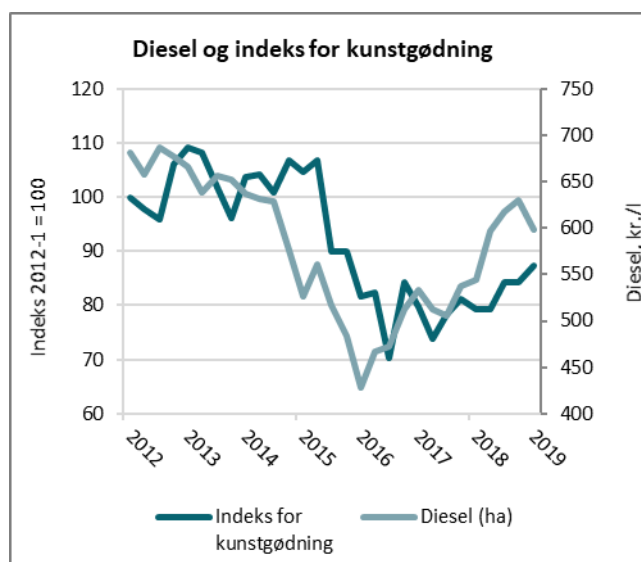
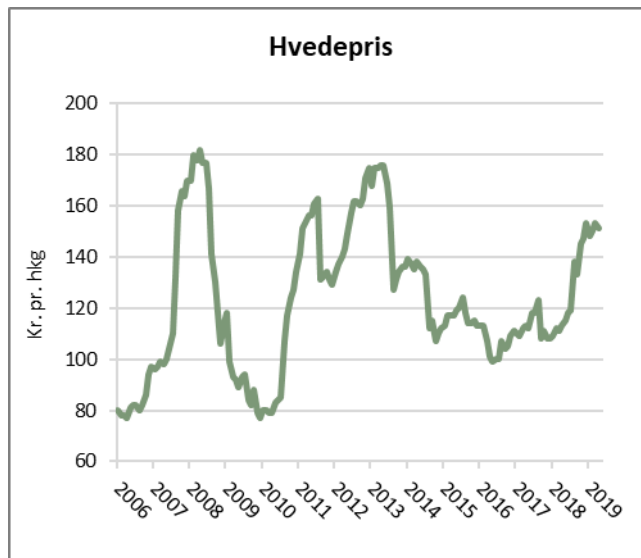
Kartoffeludbyttet, lagrene og kvaliteten blev ramt af sidste års tørke, og ikke kun i Danmark. Det har understøttet priserne. Lagrene af spisekartofler er tomme og højprismarkedet med tidlige nye kartofler regerer indtil slutningen af juli måned, hvor priserne forventes at normaliseres med større mængder af nye danske kartofler på markedet. Priserne på stivelseskartofler forventes fortsat at ligge på et gunstigt niveau.

Gødning, bekæmpelsesmidler, brændstof m.v.

Gødningspriserne har ligget nogenlunde stabile de seneste måneder. Handlen med gødning er minimal i øjeblikket, og nye prissignaler ventes først i sensommeren. Prisen på **diesel** forventes at toppe ud omkring de nuværende niveauer, og priserne på **bekæmpelsesmidler** forudsættes nogenlunde uændrede i forhold til 2018-niveauet.

Renter

Den globale vækst er let aftagende, men fra et højt niveau. Hovedscenariet for prisudsigterne er en fortsat moderat, positiv vækst i den globale økonomi, uden antræk til stigende inflation af betydning. Både de korte og de lange europæiske renter, herunder danske renter, ligger fortsat på et meget lavt niveau, og det forventes at fortsætte året ud. ECB's opkøbsprogram er ophørt fra årsskiftet, men ECB sætter formentlig tidligst renterne op i 2020. Det afhænger dog af, om vækst og inflation tiltager i Euro-området. Kronen er stærk, og der ventes ro om de danske valutaeserver og renter.

PRISER

Tabel A

	Gns. 2004-2014	2015	2016	2017	2018	Normalår
Bytteforhold						
Hele landbruget	101	94	93	103	97	-
Mælkeproducenter	103	93	90	106	103	-
Svineproducenter	101	92	96	104	91	-
Planteproducenter	102	105	107	112	111	-
Mælkeproduktion						
Mælkepris, konv. (kr./kg. standard mælk)	2,47	2,34	2,15	2,75	2,68	2,60
Mælkepris, konv. (kr./kg. EKM)	-	2,29	2,10	2,69	2,63	2,55
Mælkepris, økologisk (kr./kg. standard mælk)	2,99	3,22	3,39	3,68	3,42	3,35
Mælkepris, økologisk (kr./kg. EKM)	-	3,14	3,31	3,59	3,37	3,27
Mælkeydelse pr. ko, konv. (stigning i pct. pa.)	-	4,00	1,00	2,00	2,00	-
Mælkeydelse pr. ko, øko. (stigning i pct. pa.)	-	4,00	1,00	2,00	1,00	-
Oksekødsproduktion						
Oksekød – ældre køer (281-300)	15,19	18,75	17,51	18,73	18,80	17,31
Svinekødsproduktion						
Svinekød (afregningspris, kr./kg.)	10,15	9,95	10,39	11,34	9,21	10,50
30 kg beregnet smågris (kr./stk.)	351	339	371	402	326	380
7 kg beregnet smågris (kr./stk.)	205	196	217	237	181	230
Fravænnede grise pr. årssø	-	31,4	32,2	33,0	33,0	-
Planteproduktion						
Foderhvede (kr./hkg.)	118	117	106	112	126	100
Foderbyg (kr./hkg.)	115	118	102	107	124	95
Foderbyg, økologisk (kr./hkg)	-	184	209	246	248	210
Maltbyg (kr./hkg.)	104	130	118	122	136	110
Raps (kr./hkg.)	246	261	267	284	262	265
Kartofler, konsum (kr./hkg.)	-	155	133	130	135	130
Foder o.a.						
Soyaskrå (kr./hkg.)	220	286	272	267	260	270
A-bl.18 pct., økologisk	317	294	298	304	313	315
C-bl. 30 pct., økologisk	402	417	429	432	432	440
Foderhvede (kr./hkg.)	128	125	116	121	137	112
Foderbyg (kr./hkg.)	126	127	114	117	138	108
Foderbyg, økologisk (kr./hkg)	-	204	232	254	291	225
Rapsskrå (kr./hkg.)	181	196	192	187	188	190
Gødning (indeks)	164	185	151	148	155	165
Dieselolie (øre/l)	513	522	470	522	598	600

Note: "Normalår" defineres i Bilag 2. Prisprognosen udtrykker den gennemsnitligt handlede pris for alle mængder; spot, kontrakt og internt på bedrifterne. Priserne er plus efterbetaling og minus diverse produktionsafgifter. Af konkurrenceretlige årsager er prisprognose for 2019 udeladt. Disse indgår dog i Landskalkuler i Ø90, i Mark Online og DMS. Udvalgte abonnenter til Landbrugsinfo har adgang til prognosepriserne for 2019-2023 i www.farmtal.dk.

DEFINITIONER

Bytteforhold: Bytteforholdet beskriver udviklingen i producenterne salgspriser i forhold til deres købspriser. Der tages udgangspunkt i gennemsnittet af de månedlige observationer i årene 2010-2012, som angives med indeks 100. En værdi over 100 betyder, at bytteforholdet er bedre end gennemsnittet af 2010-2012 og vice versa.

$$\text{Bytteforhold} = \frac{\text{Salgsprisindeks}}{\text{Købsprisindeks}}$$

Indeksene for salgs- og købspriserne er vægtede ud fra de enkelte salgsprodukters og omkostningsarters gennemsnitlige andel i årene 2010-2012 af henholdsvis den samlede omsætning og de samlede omkostninger. Der er kun medtaget indtægter og omkostninger, der er en del af resultat af primær drift plus afkoblet EU-støtte. Udviklingen i renteniveauet påvirker således ikke bytteforholdet.

Mælkepris: I prognose-beregningerne anvendes Arlas afregningsmodel. Mælken er med 4,20 procent fedt, 3,40 procent protein og med et kvalitetstillæg på 3,2 procent. Der indregnes, at alle bedrifter får tillæg for uafhængig afhentning. Prognoseprisen er inklusiv tillæg for Arlagården Plus samt de nye tillæg for adgangsforhold og 3" udløbsrør, men eksklusiv tillæg for non GM foder og fælles konsolidering. Individuel konsolidering på ejerbeviser er inkluderet i prognoseprisen.

Normalår: Et normalår tager udgangspunkt i anslåede langsigtede priser fra OECD/FAO's ti-årige prisprognoser, som de fremgår af Agricultural Outlook. Der foretages endvidere en korrektion i henhold til valuta, den skønnede produktivitets- og inflationsudvikling samt tilpasning til danske markedsforhold.

Svinepriser: I prognose-beregningerne benyttes afregningsprisen for svinekød inklusiv efterbetaling og opgøres som den forventede notering plus efterbetaling (1 kr.) minus fradrag (23 øre) minus produktionsafgift (5 øre).

Smågrisepriserne er "basis"-noteringer beregnet efter principperne for den beregnede notering på 7 og 30 kg grise. Grise til puljenotering og til eksport indregnes til den forventede udvikling i puljenotering for SPF Region 2 og 3 PRRS negativ.

SEGES skaber løsninger til fremtidens landbrugs- og føde-
vareerhverv. Vi udvikler forretningsmuligheder
i tæt samarbejde med vores kunder, forsknings-
institutioner og virksomheder over hele verden.
SEGES er en del af Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

SEGES

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.
Agro Food Park 15
DK 8200 Aarhus N

+45 8740 5000
info@seges.dk
seges.dk

